

Et livsviktig prosjekt

Før måtte landsbyboerne bruke hele dagen på å hente vann. Folk hadde mistet framtidshåpet. Fadderbarnas framtid og Children's future India sitt avdelingskontor i Dabhol har sammen med beboerne skapt liv og håp i landsbyen Khondaran.

Av Sofi Lundin

Vann er liv. Kroppen vår er avhengig av vann for å fungere, og vi kan ikke leve mer enn noen dager uten. Immunforsvaret vårt trenger vann for å beskytte kroppen mot sykdommer, men forutsetningen er at vannet er rent. Mangel på rent vann fører til sykdommer som skabb, mark i magen og diaré - sykdommer som årlig tar livet av over to millioner mennesker. Tilgang på rent vann er en menneskerett. Til tross for dette lever over 1,1 milliarder av verdens drøyt seks milliarder mennesker uten.

Kvinner og vann

De fleste forbinder vann, spesielt i utviklingsland, med kvinner. Det er som oftest kvinnenes hovedansvar å bære hjem vann hver dag, uavhengig av hvor langt det er til nærmeste vannkilde. Kvinner går i gjennomsnitt seks kilometer om dagen for å hente vann. Mange ganger med 30 liter vann på hodet. Tiden de bruker på dette kan bli brukt til andre ting, som for eksempel utdanning eller jobb som gir familien inntekt.

Skriker etter vann

Med bil fra Mumbai og langs kysten sørøver i retning Goa kommer man etter sju timer fram til den lille byen Dabhol. Distriktet heter Ratnagiri og er kjent for å produsere verdens søteste mango, *alphonso*. Her lever

folk av jordbruk og fiske, men i år klager bøndene over halvert mangoproduksjon. Det skyldes blant annet at det var kaldere enn vanlig fram til mars.

Vi besøker Dabhol i mai. Etter en lang, tørr sommer skriker jorda etter vann. Nå bruker kvinnene mer enn halve dagen på å hente vann. Brønner og bekker tørker som oftest ut i begynnelsen av april. Etter det må kvinnene finne andre vannkilder.

Da vannet kom

Vanaushi er en isolert del i et større område som heter Khondaran. Khondaran ligger i nærheten av Dabhol.

De 60 familiene i landsbyen vet hva det vil si å være uten vann. Før 2008 fantes det bare en liten brønn i nærheten av landsbyen. I mars var brønnen tom. Kvinner og barn brukte hele dagen på å hente vann fra en landsby tre kilometer fra Khondaran.

- Vi vasket oss bare en gang i uka og vasket klær annenhver uke, forteller Ganga Daji Pate (63) og lener seg ut av den smale inngangen til huset sitt. Hun er bestemor til ei jente og en gutt som har flyttet til Mumbai, og nå er hun alene i huset med mannen hennes.

- Her i Khondaran er det tradisjon at alle mellom 18 og 45 år flytter. "De sterke" drar til Mumbai og sender penger hjem til familien. Det er den eneste måten å overleve

på. Det var forferdelig før vannet kom. Da måtte til og med guttene bære vann, og den lave inntekten gjorde at vi alltid gikk sultne. Da vannet kom til landsbyen kunne mannfolkene bruke tiden på jobb, forteller Ganga.

Hun løfter tekoppen sin med den ene hånda, og med den andre peker hun ut på baksida av huset.

- Der er den lille hagen vår. Vi har et cashewnøtt-tre, og et mangotre. Når landsbyen nå har fått vann kan vi utnytte ressursene bedre. Vannet gir ikke bare liv til mennesker, men til dyr og planter også.

Vannprosjektet gir muligheter

Vannprosjektet, som startet i 2007, har gitt landsbyen et nytt ansikt.

Cfi har hjulpet innbyggerne med å utvide den eksisterende brønnen. Før var den 3,5 meter dyp. Nå er den nesten åtte meter dyp og har vann året rundt. Befolkningen bidro med arbeidskraft og vi ga veiledning, forteller sosialarbeider Jito.

Han sier at vann er sentralt for langsiktig utvikling i landsbyen og forteller at sikring av vanntilgangen er et grunnleggende tiltak for å stoppe migrasjonen.

Mat utenfor døra

Vanntilgangen har også gitt andre muligheter. I 2008 fikk flere familier frø og planter som mango, cashewnøtt-trær, chicco og guava. I framtida har de mat utenfor døren, og mulighet til å selge avlingene på markedet.

Familiene var motiverte for dette,

og tar selvsagt ansvaret for å stelle plantene, sier Jito.

Jalkund til vanning

Brønn er ikke det eneste tiltaket som har med vann å gjøre. Cfi har i samarbeid med jordbruksuniversitetet *Kokan Krishi Vidyapith* utviklet et vannoppsamlingssystem som kalles for *jalkund*. En *jalkund* er en stor, utgravd grop som dekkes med presenning og fylles med opptil 4 000 liter vann mot slutten av regntida. Vannet brukes til å vanne planter i tørketida.

- Fram til i dag har 20 familier fått en *jalkund*, men tanken er at alle familier som har lyst å drive jordbruk skal lage sin egen. Vi bidrar med presenningene, sier Jito.

Cfi har også introdusert et selvvanningssystem for planter. To hull graves på to sider av en plante. I hullene plasserer man leirkrukker som fylles med vann fra *jalkunden*. Vannet drypper sakte ut gjennom krukkene og ned til planterøttene.

- Nå kan jeg smile igjen

Vanita Pate (48) lener seg mot den kalde steinveggen. Hun lukker øynene av utmattelse, og spør om det er greit at hun setter seg ned. For to år siden døde mannen hennes av aids. I dag holder hun seg i live ved hjelp av medisiner. Hun er hiv-positiv og aleneforsørger for sønnen sin, Akshay på tolv år.

- Vann og Akshay sin norske fadder holder meg på beina. Kroppen min protesterer når jeg reiser meg, og ved den minste anstrengelse faller jeg sammen. Nå

som vi har fått vann utenfor døra kan jeg smile igjen. Jeg har mistet alt håp for meg selv, men sønnen min kan få et fint liv, sier hun og tar oss med ut til springen utenfor huset sitt. Hun åpner springen, og kaldt vann renner.

- Før tenkte jeg bare på hvordan jeg skulle orke å gå hele veien for å hente vann. Nå kan jeg tenke på andre ting, som på å gi sønnen min en trygg oppvekst, sier Vanita.

Vanita t.v. og sønnen Akshay ved den nye brønnen.

Vannprosjektet i Dabhol

- Bygging av brønn. Den nye brønnen gir vann året rundt, og letter kvinnenes hverdag betraktelig.
- Planting av "cash crops" som gir inntekt om fire til fem år. 453 planter ble plantet ut av 47 familier i 2008.
- Et pilotprosjekt med åtte små vannreservoarer (*jalkund*).
- Selvvanningssystem for planter

FAKTBOKS OM DIARÉ

- De siste ti årene har flere barn dødd av diaré enn alle de som har mistet livet i væpnede konflikter siden andre verdenskrig.
- Hvert femtende sekund dør et barn av diaré. Grunnen til dette er blant annet dårlig hygiene og urent drikkevann.
- I 1998 døde 308 000 mennesker i krig i Afrika. Mer enn to millioner (seks ganger flere) døde av diaré.
- Diaré er en vanligere dødsårsak enn hiv/aids blant barn.

Kilde: WHO/UNICEF

Sosialarbeideren viser hvordan selvvanningssystemet for planter fungerer.